

Jeneverbesbrigades in jubelstemming

Op het Siepelveen in Zeegse zijn afgelopen weekend stekjes van jonge jeneverbesstruiken geplant. Bijzonder, want van de beschermde soort mogen normaal geen stekjes worden gehaald. De actie is nodig: de plant kan hulp wel gebruiken.

WOUTER HOVING

Het was dankzij onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen dat er stekjes van de jeneverbes vrijkwamen. De plant, zo kenmerkend voor de Drentse heidegebieden, is bedreigd en daarom mogen er geen stekjes van genomen worden. Maar de RUG kreeg een tijdje terug ontheffing en plukte 4000 stekjes van struiken op het Drouwenerzand en Mantingerzand. Wetenschappers onderzochten hoe de planten reageerden op voedingsbodems met extra kalk of steenmeel. Zulke toevoegingen – zo bleek – maken de jeneverbes gezonder.

Er bleven 350 stekjes over. Vrijwilligers plantten die op het Ruigeveld in Rolde, de Berekuil in Grolloo, de zandverstuiving bij Schipborg, het Nuilerveld bij Hoozevee en het Siepelveen in Zeegse.

En dat is nodig, legt Pieter Posthumus van Landschapsbeheer Drenthe uit. Sinds 2004 is het Jeneverbesgilde in Drenthe actief, omdat destijds uit een onderzoeksrapport van Alterra bleek dat de jeneverbes vergrijsd en binnen tien jaar zal uitster-

Vrijwilligers graven de stekjes van de jeneverbes in op het Siepelveen in Zeegse. FOTO HILBRAND DIJKHUIZEN

ven binnen Noord- en Oost-Nederland. De plant, waar staartmezen en goudvinken graag in nestelen, heeft veel zon nodig en doet het goed op arme, schrale grond. Door verbosing en vergrassing heeft de struik het moeilijk.

Posthumus zet zich al bijna twintig jaar in voor de struik en is het brein achter de slogan: 'Op de bres voor de jeneverbes'. „Die uitspraak ontlokt vrijwilligers en terreinbeheerders een lach.”

Inmiddels hebben sommige planten in Drenthe zich al verjongd, vanwege inzet van de gilde. Ook enkele oudere planten zijn nog vitaal. Toch

Stekjes ingezet in strijd tegen vergrassing door te veel stikstof

blijft een toezien oog nodig. Daarom zijn er in Drenthe vijftien jeneverbesbrigades werkzaam, gesponsord door de firma Hooghoudt. Op de vijf locaties waar de stekjes zijn geplant, kon de struik nog wel een duwtje in de rug gebruiken.

De vrijwilligers zijn maar wat blij met de gedoneerde universiteits-

plantjes. „Er waren al wel stekjes te koop uit Roemenië, maar wij willen ze alleen uit Drenthe: hier zijn het weer en de bodem anders”, vertelt Posthumus. „We zijn in een jubelstemming op dit moment. Hiermee kan ook de volgende generatie van de jeneverbes blijven genieten.”

De geplante stekjes zijn nog maar (ruim) een vinger hoog. Redden ze het in het wild? Niet allemaal, denkt Posthumus. „De vraag is nog wat het slagingspercentage wordt, maar ze komen uit een heel goede situatie.”

Niet alleen onderzochten Groningse wetenschappers hoe de jeneverbes reageerde op voedingsstof-

fen. Ook bekeken ze het effect van mycorrhizerende schimmels, die planten helpen bij de opname van voedingsstoffen en bij het omgaan met droogte. Planten geven de schimmel er suiker voor terug. De relatie jeneverbes-mycorrhiza is niet eerder onderzocht.

Het RUG-onderzoek wees uit dat schimmel jeneverbes goed helpt in de groei. Bij gebrek aan calcium, magnesium of natrium in de bodem valt dit positieve effect weg. Mycorrhizerende schimmels werken dan minder goed. Stikstofneerslag verdringt zulke stoffen en tast dus de wettelijk beschermde plant aan.